

Asianro 427/06.00.00/2018

§ 68**Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelutarpeen arviointi ja ostopalveluosoitusten tekijät**

Kuntoutuspalveluiden osastonhoitaja Tiina Virtanen ja johtava ylilääkäri Arto Raassina 4.4.2018:

Kunta vastaa potilaan lääkinällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Kunta vastaa lisäksi kuntoutuspalvelun ohjauksesta ja seurannasta sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdysenkilön. Terveysthuoltolaissa (30.12.2010/1326) on 29§ lääkinällisestä kuntoutuksesta:

Lääkinällinen kuntoutus

Kunnan on järjestettävä potilaan sairaanhoitoon liittyvä lääkinällinen kuntoutus.

Lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluu:

- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- 5) apuvälinepalvelut;
- 6) sopeutumisvalmennus;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitos- tai avohoidossa.

Kunta vastaa potilaan lääkinällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Lääkinällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö on määriteltävä kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Kunta vastaa lisäksi kuntoutuspalvelun ohjauksesta ja seurannasta sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdysenkilön.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää 1 momentissa tarkoitettua kuntoutusta, jos lääkinällisen kuntoutuksen järjestäminen on Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 9 §:n perusteella Kansaneläkelaitoksen tehtävänä. Kunnan on kuitenkin järjestettävä kuntoutussuunnitelmassa määritelty lääkinällinen kuntoutus, jos kuntoutuk-

sen järjestämis- ja kustannusvastuu ei selkeästi ole osoitettavissa. Jos järjestämis- ja kustannusvastuu kuuluu kuitenkin Kansaneläkelaitokselle, on sen suoritettava kunnalle kuntoutuksen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset.

Mitä 1 momentissa on säädetty lääkinällisestä kuntoutuksesta, ei sovelleta apuvälineiden hankkimisesta, niiden käytön opetuksesta, huollosta ja uusimisesta aiheutuviin kustannuksiin, jos apuvälineen tarve perustuu tapaturmavakuutuslain (608/1948), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaiseen vahinkoon tai ammattitautiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä apuvälineiden käyttöön luovutuksen perusteista.

Lääkinällisen kuntoutuksen toteutuksesta vastaa Raisiossa kuntoutuspalvelujen tulosityksikkö. Lääkinällisen kuntoutuksen terapioita, toimenpiteitä sekä apuvälinehankintoja toteutetaan osin tai kokonaan ostopalveluna. Kuntoutuksen tarvearvio, tavoitteet ja suunnitelma sekä apuvälineprosessi on toteutettava aina yksilöllisesti ja yhdessä potilaan kanssa, jonka perusteella tehdään tarvittaessa ostopalveluosoitus yksityiselle palvelun tuottajalle. Ostopalveluosoituksia ovat tehneet:

Raisio

- psykoterapia: päihde- ja mielenterveysyksikön psykiatri
- diabeetikon jalkojen hoito: terveysaseman diabeteshoitajat
- kehitysneuvolan lääkäripalvelut: kehitysneuvolaan nimetty lääkäri
- muu kuntoutus: kuntoutuspalvelujen osastonhoitaja
- apuvälinehankinnat: kuntoutuspalvelujen osastonhoitaja, toimintaterapeutti, apuvälinelainaamon kuntohoitaja
- kielteiset päätökset esitellään johtavalle ylilääkärille, joka tekee lopullisen päätöksen.

Rusko

- Ruskon lääkinällisen kuntoutuksen päätökset tekee Ruskon alueen ylilääkäri

Ostopalveluosoitusten asiakasmäärät vuonna 2017:

Raisio

- apuvälinepalvelut 545
- fysioterapia, toimintaterapia ja lymfaterapia 10
- puheterapia 5
- diabeetikon jalkojen hoito 183
- psykoterapia 3
- kehitysneuvola 4

Rusko

- fysioterapia, toimintaterapia, lymfaterapia 25
- -puheterapia 2
- -diabeetikon jalkojen hoito 22
- -psykoterapia 0
- -kehitysneuvola 2

Lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset olivat vuonna 2017:

-palvelujen ostot 109 729 euroa Raisio ja Rusko yhteensä
-apuvälinepalvelut 184 166 euroa Raisio. Rusko kuuluu alueelliseen apuvälineyksikköön.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja tarvitaan yhä enemmän asiakasmäärien lisääntyessä. Määrän odotetaan edelleen lisääntyvän ikääntyvän väestön määrän lisääntyessä. On tarve tarkistaa ja lisätä lääikinnällisen kuntoutuksen palvelutarpeen arvioinnin ja ostopalveluosoitusten tekijöitä. Alla ehdotus, johon on lisätty uutena tekijänä kuntoutuspalvelujen fysioterapeutti ja apuvälinelainaamon fysioterapeutti (korvaa kuntohoitajan). Päätösoikeus liittyy tehtävään, joten tehtävää hoitavan henkilön vaihtuessa ei päätöstä tarvitse muuttaa.

Raisio

- psykoterapia: päihde- ja mielenterveysyksikön psykiatri
- diabeetikon jalkojen hoito: terveysaseman diabeteshoitajat
- kehitysneuvolan lääkäripalvelut: kehitysneuvolaan nimetty lääkäri
- muu kuntoutus: kuntoutuspalvelujen osastonhoitaja
- apuvälinehankinnat: kuntoutuspalvelujen osastonhoitaja, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, apuvälinelainaamon fysioterapeutti
- kielteiset päätökset esitellään johtavalle ylilääkärille, joka tekee lopullisen päätöksen.

Rusko

- Ruskon lääikinnällisen kuntoutuksen päätökset tekee Ruskon alueen ylilääkäri

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujen johtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta päättää lääikinnällisen kuntoutuksen palvelutarpeen arvioinnin ja ostopalveluosoitusten tekijät alla olevan mukaisesti.

Raisio

- psykoterapia: päihde- ja mielenterveysyksikön psykiatri
- diabeetikon jalkojen hoito: terveysaseman diabeteshoitajat
- kehitysneuvolan lääkäripalvelut: kehitysneuvolaan nimetty lääkäri
- muu kuntoutus: kuntoutuspalvelujen osastonhoitaja

- apuvälinehankinnat: kuntoutustalvelujen osastonhoitaja, toimintaterapeutti, fysioterapeutti, apuvälinelainaamon fysioterapeutti
- kielteiset päätökset esitellään johtavalle ylilääkärille, joka tekee lopullisen päätöksen.

Rusko

- Ruskon lääkinällisen kuntoutuksen päätökset tekee Ruskon alueen ylilääkäri.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Tiina Virtanen, Terveystalvelut

